

Protocol del Treball final d'Art dramàtic

Escenografia

15 Maig 2025

PROTOCOL DEL TREBALL FINAL DE CARRERA D'ART DRAMÀTIC

ESCENOGRAFIA

15/5/2025

Autoria

Equip directiu ESAD i coordinació TF ESC.

Imatges

Crèdit de les imatges. Institut del Teatre

Edició: 15/5/2025

© Institut del Teatre. Diputació de Barcelona

Índex

1. OBJECTIUS I COMPETÈNCIES.....	5
2. MODALITATS	6
2.1. Modalitat artística	6
2.1.a. Projecte artístic	6
2.1.b. Taller Integrat.....	6
2.2. Modalitat recerca	6
2.2.a. Modalitat teòrica.....	7
2.2.b. Modalitat pràctica	7
3. PROCEDIMENT.....	8
4. CALENDARI I TERMINIS.....	10
5. ESPAIS I RECURSOS.....	10
6. AVALUACIÓ.....	10
6.1. Avaluació de les modalitats.....	10
6.2. Fases de l'avaluació	11
6.2.a. Presentació pública del projecte	11
6.2.b. La Memòria	11
Annex. Bases per al Taller integrat.....	13

1. OBJECTIUS I COMPETÈNCIES

Els objectius generals del Treball Final (TF) són:

- Interaccionar amb els llenguatges que formen part de l'art dramàtic.
- Estudiar per a concebre i fonamentar el procés creatiu, tant pel que fa a la metodologia de treball com a la renovació estètica.
- Cloure l'etapa dels estudis demostrant la competència i autonomia en qualsevol dels àmbits de la professió, així com posar en joc la capacitat per integrar els coneixements adquirits al llarg dels estudis.

Segons disposa el Reial Decret 1614/2006 ha d'estar orientat a l'avaluació de les competències associades al títol. En concret, el Pla docent de l'assignatura proposa les següents competències transversals:

1. Recollir informació significativa, analitzar-la i gestionar-la adequadament.
2. Solucionar problemes i prendre decisions que responguin als objectius del treball que es realitza.
3. Fer servir les habilitats comunicatives i la crítica constructiva en el treball en equip.
4. Integrar-se de manera adequada en equips multidisciplinaris i en contextos culturals diversos.
5. Desenvolupar en la pràctica laboral una ètica professional basada en l'apreciació i sensibilitat estètica, mediambiental i cap a la diversitat.
6. Treballar de manera autònoma i valorar la importància de la iniciativa i l'esperit emprenedor en l'exercici de l'activitat professional.
7. Contribuir amb la seva activitat professional a la sensibilització social de la importància del patrimoni cultural, la seva incidència en els diferents àmbits i la seva capacitat de generar valors significatius.

2. MODALITATS

El TF pot presentar-se en les següents modalitats:

2.1. Modalitat artística	2.2. Modalitat recerca
2.1.a. Projecte artístic 2.1.b. Taller integrat	2.2.a. Recerca teòrica 2.2.b. Recerca pràctica

2.1. Modalitat artística

2.1.a. Projecte artístic

És un treball artístic col·lectiu o individual. El projecte ha de contemplar l'àmbit disciplinar propi del recorregut de l'estudiant, i crear un projecte fictici o realitzat lligat a la pràctica escenogràfica en qualsevol de les seves àrees.

2.1.b. Taller Integrat

És un treball artístic col·lectiu d'un grup d'estudiants de l'ESAD. El Taller integrat és una modalitat de l'assignatura Treball Final de les tres especialitats de l'ESAD. Per al nou curs, l'ESAD ofereix portar a terme un Taller integrat. De tots els presentats se'n farà una selecció. Per acollir-se a aquesta modalitat, els estudiants hauran de lliurar la sol·licitud i el projecte dins els terminis establerts.

2.2. Modalitat recerca

Treball individual o col·lectiu de l'estudiant destinat a demostrar la seva competència, autonomia i la seva capacitat de recerca en el camp de les arts escèniques, amb especial èmfasi en el camp de la seva especificitat o interès.

La recerca implica aportacions originals (és a dir, el mateix projecte no l'han d'haver realitzat anteriorment altres persones i ha d'afegir noves aportacions o coneixements al corpus existent).

Continguts imprescindibles:

- Hipòtesi, premissa o preguntes de partida.
- Antecedents i estat de la qüestió sobre la hipòtesi formulada.
- Seguiment documentat del procés de recerca.

- Valoració final del resultat obtingut (conclusions) en relació a la hipòtesi o la premisa de partida.
- Fonts documentals (bibliografia, webgrafia, vídeos,...)

El Projecte de Recerca admet dues modalitats: modalitat teòrica i modalitat pràctica.

2.2.a. Modalitat teòrica

La recerca teòrica té per objecte la investigació d'un tema, àmbit, tècnica, entre d'altres a partir de l'observació i anàlisi de materials -vius/ documentals/ visuals/ audiovisuals/ sonors...- que no han estat generats per l'estudiant que fa la recerca.

La perspectiva des de la qual s'aborda pot ser diversa: recerca de tipus històric, especulació epistemològica, treball de comparatística, recerca teòrica que impliqui un treball de camp, com per exemple, el seguiment i anàlisi de processos creatius o pedagògics, etc.

Aquest tipus de recerca condiona el format de presentació davant del tribunal: Ha de fer-se oralment - amb l'acompanyament, si s'escau, de materials en altres suports – i ha de contenir necessàriament, una reflexió teòrica vinculada a l'àmbit de disciplines relacionades amb l'especialitat de l'estudiant.

2.2.b. Modalitat pràctica

La recerca té per objecte la investigació d'un element o qüestió relativa a la creació i/o pràctica artística que sigui de l'interès de l'estudiant. Una vegada fixat el marc i l'objectiu de la recerca, serà l'estudiant qui dissenya i dugui a terme aquells exercicis, accions o pràctiques artístiques -treball de laboratori- que han de generar el material estètic, reflexiu i artístic que li permetrà arribar a l'assoliment del coneixement que cerca. Aquestes pràctiques han de permetre a l'estudiant desenvolupar tot allò que vol investigar, tot i que necessàriament i per elaborar l'estat de la qüestió, haurà d'emprar fonts alienes. Pel que fa a la presentació davant del tribunal, el resultat ha de ser clarament comunicable.

* * *

En ambdós casos de modalitat recerca, l'estudiant haurà de fer una defensa davant del tribunal, amb una durada màxima de 50 minuts.

Hi ha un gran ventall de possibilitats de presentació, que estableix la mateixa recerca. Des d'una sessió teorico-pràctica, exercicis utilitzats amb comentaris, l'enregistrament en vídeo de la feina realitzada o la reproducció en viu d'una selecció d'aquestes pràctiques, o del resultat final de la investigació artística.

Complementari a l'exposició, el treball ha de lliurar-se en un format homologat, dividit en capítols, amb un índex, una introducció, una bibliografia i unes conclusions. Caldrà que aquest material o presentació vagi acompanyat d'una memòria o dietari de la recerca utilitzada.

Com indicació, el Projecte de Recerca escrit ha de tenir un màxim de 50.000 caràcters, (excepte en les ocasions, acordades amb el tutor que es consideri que és necessària una altra extensió). **Cal lliurar-lo una setmana abans de la defensa pública.**

La seva defensa és pública i se'n farà publicitat com qualsevol altra presentació de TF.

La data, hora i lloc de la defensa es determinarà amb la coordinació dels TF, segons les disponibilitats d'espais.

3. PROCEDIMENT

Requisits:

L'estudiant ha de complir els requisits de l'assignatura (Tenir aprovat tot fins tercer i tenir aprovades o matriculades del que queda de quart).

Després de posar-se en contacte amb la Coordinació TF per aclarir dubtes i compartir les primeres idees, el procediment consta dels següents passos:

1. Realització del Dossier preliminar

L'estudiant o grup d'estudiants que vol matricular-se al Treball Final ha de redactar un dossier preliminar amb els següents punts:

A la portada:

- Títol del TF , provisional
- Nom i cognoms dels estudiants que el presenten
- Especialitat i itinerari

Ordre dels continguts:

- Títol i descripció de la proposta
- Modalitat a la qual s'opta
- Descripció del tema i camp a desenvolupar
- Objectius i plantejaments
- Metodologia i procediments
- Motivacions: justificació clara i resumida de les raons de la tria proposada.
- Proposta de tutor/a
- Fitxa tècnica del projecte; amb les dades dels participants i contacte dels estudiants inscrits en el projecte.

2. Entrega del Dossier preliminar

S'entrega el Dossier preliminar a la persona responsable de la coordinació de TF i en el cas del Taller Integrat a la sotsdirecció de l'escola. Abans de continuar el procediment, es pot demanar a l'alumne que modifiqui alguns aspectes o enfocaments.

Per a l'aprovació del Dossier preliminar caldrà el vist-i-plau de la persona responsable de la coordinació i del cap d'especialitat.

3. La coordinació de TF procedeix a l'assignació de tutor/a

A partir de la proposta del Dossier preliminar i en acord amb l'estudiant, s'assigna la persona que tutoritzarà el TF i se li envia el dossier preliminar.

4. Autorització signada

La coordinació de TF lliurarà a l'estudiant l'autorització signada perquè pugui procedir a la matriculació de l'assignatura.

5. Assignació del tribunal

Per cada TF s'assignarà un tribunal tenint en compte l'especialitat i la proposta de treball presentada. La coordinació de TF fa l'assignació del tribunal i gestiona espai de representació i assaig amb el coordinador d'espais. Conjuntament amb l'estudiant i el/la tutor/a s'acorda la data de presentació del projecte.

El tribunal està format per 3 membres designats d'entre el professorat de l'ESAD o, en casos excepcionals, d'especialistes externs.

6. Seguiment tutoritzat del projecte

Un cop validat el projecte, el/la tutor/a es reunirà un mínim de tres vegades per fer el seguiment del projecte. Aquestes sessions són consultives i poden ser convocades tant per part del professorat com per l'alumnat.

La tasca tutorial és ajudar l'estudiant en el desenvolupament del projecte recomanant documentació, metodologia i procediments. Així també en l'obtenció de conclusions i en dissenyar les pautes per la memòria i defensa del TF davant del tribunal.

7. Presentació final i avaluació del TF

Presentació del treball segons la modalitat i presentació de la Memòria. En totes les modalitats les memòries han de lliurar-se una setmana abans.

4. CALENDARI I TERMINIS

Dates clau:

- Presentació dossier preliminar: fins 31 d'octubre.
- Límit per matricular-se: fins el 5 de desembre.
- Presentació i defensa del projecte: diversos moments del curs fins el 15 de juliol.

TALLER INTEGRAT

Veure *Annex. Bases per al Taller integrat*.

5. ESPAIS I RECURSOS

Cada estudiant o grup d'estudiants que vulgui presentar el seu Treball Final, s'haurà de autogestionar, en cas que ho requereixi, els espais i els possibles recursos econòmics de la producció. L'ESAD no disposa de cap dotació econòmica pels Treballs Finals, a excepció dels recursos que destina a Tallers Integrats (veure *Annex. Bases per al Taller integrat*).

Els espais d'assaig i presentació es coordinaran en primera instància amb els coordinadors de TF de cada especialitat. Si un estudiant o grup d'estudiants proposa un treball final de carrera basat en recursos d'espais fora dels que pot oferir la institució, també n'informarà als professors coordinadors per tal que aquests puguin fer un seguiment del procés i incloure el treball dins la programació de presentacions finals. La presentació de TF fora dels espais de l'IT es limitarà a la província de Barcelona.

6. AVALUACIÓ

6.1. Avaluació de les modalitats

Tant el TF de modalitat artística com el de modalitat de recerca seran avaluats per la persona que ha tutoritzat (un 20% de la nota final) i pel tribunal (un 80% de la nota final), i la ponderació serà la següent:

ASPECTE AVALUABLE	TRIBUNAL 80%	TUTORA 20%
PROCÉS	0 %	60 %
CONTINGUT (Projecte)	40 %	20 %
MEMÒRIA	30 %	10 %
EXPOSICIÓ I DEFENSA	30 %	10 %

6.2. Fases de l'avaluació

6.2.a. Presentació pública del projecte

-L'alumnat disposarà d'una hora per a fer la presentació i defensa oral davant del tribunal i públic assistent. Es reservarà el temps suficient segons el projecte per a poder preparar l'espai per a la presentació.

-Tot seguit el tutor pot prendre la paraula per a fer una defensa del treball de l'alumne, si així ho considera, i finalment el tribunal podrà preguntar i comentar el que cregui convenient.

- Es pot obrir un espai d'intervenció per part del públic assistent, si el/la tutor/a, el tribunal i l'estudiant ho consideren oportú.

- El tribunal i el/la tutor/a deliberaran per separat.

-La devolució i comunicació de la nota per part del tribunal anirà subjecte a l'especialitat.

6.2.b. La Memòria

Criteris generals per a la presentació de la memòria dels TF de l'ESAD.

Dates de presentació

El termini de presentació de la memòria **serà de 7 dies abans** de la presentació pública davant del tribunal.

Format

1. S'haurà d'enviar una còpia en format digital (PDF) a la coordinadora de TF que la farà arribar al tribunal corresponent. També caldrà presentar una còpia impresa i enquadernada a consergeria de l'Institut del Teatre, planta 0, a l'atenció de la Coordinació de TF ESC. (Horari de registre: de 9h a 14h.)

2. Les presentacions escrites constaran d'un sol volum, preferentment en formats A3 o A4. La còpia en suport digital serà en un sol arxiu, preferentment format (PDF). Complementant la memòria i els seus possibles annexos l'estudiant podrà aportar tot allò que cregui oportú i necessari el dia de la seva presentació oral (Mostres, maquetes, prototips, etc.).

Redacció de la memòria

Una memòria és un text que recull l'experiència, l'anàlisi, el desenvolupament i les conclusions del treball final.

La memòria es presentarà en llengua catalana.

Parts de la memòria

Pel que fa a l'exposició de les idees i l'organització de la memòria serà lliure, garantint que hi apareixen els següents continguts:

1. Portada, resum, índex, descripció, fitxa artística i justificació de la proposta de TF (recollit ja en l'avant projecte acceptat per l'Especialitat).
2. Objectius principals i reflexió sobre el procés en funció dels mateixos
3. Descripció de la metodologia emprada i reflexió sobre la mateixa
4. Resultats i descobertes. Valoració, incidències i resolució de les mateixes.
5. Conclusions. Identificació de les aportacions del projecte a l'itinerari de l'estudiant.
6. Fonts documentals.

Annex. Bases per al Taller integrat

Hi haurà 1 taller integrat per curs.

El projecte haurà de passar un procés de selecció de l'equip directiu que valorarà la qualitat de la proposta, el nombre de alumnes TF participants i la viabilitat de la proposta.

Objectius específics

- Generar la interrelació efectiva de les especialitats de l'ESAD.
- Incentivar la pràctica del treball en equip i el reconeixement de la responsabilitat col·lectiva en el procés de producció i creació de l'espectacle.
- Treballar en un projecte professionalitzador i finalista que faciliti el trànsit al món professional.
- Activar el sorgiment possible de noves companyies i relacions creatives entre estudiants de les tres especialitats.

Condicions generals

La constitució del grup ha de ser amb alumnes d'interpretació, de direcció escènica i dramaturgia i d'escenografia.

L'escenificació del projecte no podrà superar els 60 minuts de durada.

Per aquest curs es proposa la realització d'un taller integrat triat d'entre els que es presentin. L'equip de direcció de l'ESAD en farà la selecció en funció dels criteris següents:

1. Interrelació entre les tres especialitats.
2. Consideracions artístiques i professionals.
3. Qualificació acadèmica.
4. Nombre d'estudiants implicats.

Tutories

Cada taller integrat comptarà amb un tutor per als alumnes de cada especialitat. Els Tutors seran els Caps de les especialitats d, Escenografia, Direcció i Dramaturgia i Interpretació. Els tutors i tutores acompanyen als estudiants durant el procés de creació provocant-los la valoració artística, formal i de contingut, i fan el seguiment del desenvolupament del procés de producció per aconseguir que s'apropii el màxim possible a la pràctica professional.

Definició del projecte

Els grups d'estudiants que vulguin optar a la realització d'un taller integrat han de presentar un projecte de treball que compleixi les següents condicions generals:

- Llistat d'estudiants participants.
- Plantejament del procés de creació (Punt de partida, metodologia de treball, objectius etc.)
- Consideracions dramaturgiques generals.
- Predisseny de la proposta d'escenificació.
- Calendari de treball i de producció.
- Pressupost de producció.

Pressupost

El projecte acceptat per presentar-se com a taller integrat disposarà d'una dotació pressupostària de 2.000€ destinats a material.

L'equip de treball gestionarà el pressupost de fungibles segons els criteris artístics que cregui oportuns.

Aquesta dotació econòmica està entesa com un ajut a poder portar a terme el projecte. Això vol dir que cada grup de taller integrat pot, si vol, buscar altres fonts de recursos que ajudin a produir l'espectacle.

Recursos tècnics

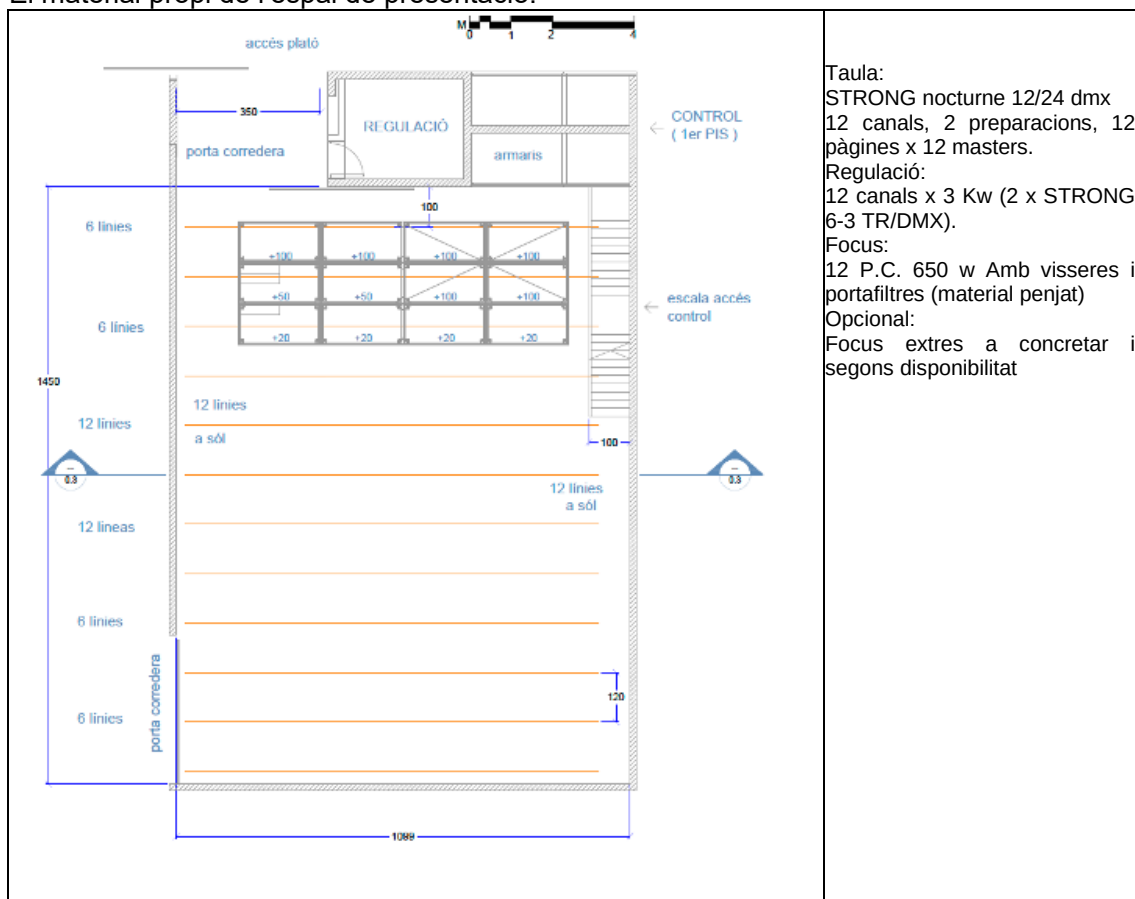
El Taller integrat disposarà de 56 hores/persona.

Es consideren hores de servei tècnic les hores necessàries per muntar, ajustar, servir funció i desmuntar deixant la sala buida, neta i en la seva disposició original.

El temps dels tècnics es poden distribuir en funció de les característiques i necessitats de cada pràctica. Així, si una pràctica té una alta demanda de tècnic de so i no té demanda de tècnica de maquinària, El projecte podrà redistribuir els temps segons necessitats, tenint en compte els terminis establerts a les reunions tècniques i respectant el concepte de quota mínima.

Recursos d'il·luminació , sonor i audiovisuals

El material propi de l'espai de presentació.

Presentació de memòria de TF

Recordem que el Taller Integrat és un Treball final amb un format específic. Tot i així segueix el protocol acordat per les especialitats quant a presentació pública, entrega de memòria i avaluació de tribunal .

Comunicació

Tota la informació necessària per a la comunicació serà prèviament passada als coordinadors del TF, així com qualsevol canvi que s'esdevingui del projecte inicial.

Dates clau per la presentació del Projecte

- Presentació dossier preliminar: fins 15 de novembre.
- Límit per matricular-se: fins el 5 de desembre.
- Presentació i defensa del projecte: a determinar.

Matriculació

En cas que el Taller integrat no sigui seleccionat l'alumne podrà matricular-se del TF de la seva especialitat en les altres modalitats.